

UZASADNIENIE

wyroku wydanego na posiedzeniu niejawnym w dniu 18 września 2017 roku

Pozwem z dnia 7 lutego 2017 roku R. N. wniósł o zasądzenie od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwoty 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 października 2016 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według spisu kosztów.

W uzasadnieniu pozwu twierdził, że zawarł umowę transportu lotniczego na lot w dniu 18 września 2016 r. z P. do W.. Lot odbył się z opóźnieniem o 6 godzin i 50 minut.

(pozew – k. 2-4)

W dniu 27 lutego 2017 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie w sprawie I Nc 745/17 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

(nakaz zapłaty – k. 12)

W sprzeciwie od nakazu zapłaty (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwana podniosła zarzuty braku legitymacji czynnej, niewykazania czasu trwania opóźnienia i wyłączenia stosowania przepisów rozporządzenia 261/2004 wobec osób podróżujących bezpłatnie. (sprzeciw – k. 18-22)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. N. był pasażerem lotu numer (...) z P. do W. w dniu 18 września 2016 r. Lot odbył się z opóźnieniem 6 godzin i 50 minut.

(karta pokładowa k. 7, okoliczności niezaprzeczone przez pozwanego, korespondencja mejlową k. 6)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny uznając za udowodnione twierdzenia powoda, których pozwany nie zakwestionował oraz na podstawie wyżej powołanych dokumentów, których autentyczności i mocy dowodowej strony nie kwestionowały, a Sąd nie znalazł podstaw do pozbawienia ich walorów wiarygodności i mocy dowodowej.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z fotografii tablicy odlotów, albowiem fotografia wykonana jest w sposób uniemożliwiający ocenę, czy istotnie stanowi element wyposażenia lotniska w P..

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne.

Sąd rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym, albowiem po złożeniu przez strony pism procesowych uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne w rozumieniu art. 1481 § 1 k.p.c. Strony nie wniosły w swoich pierwszych pismach procesowych o przeprowadzenie rozprawy w myśl art. 1481 § 3 k.p.c.

Powód opierał swoje roszczenie na regulacji zawartej w Rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. UE L 2004/46/1). Ochrona na podstawie przepisów powołanego Rozporządzenia obejmuje nie tylko pasażerów lotów regularnych, ale również pasażerów lotów nieregularnych, w tym także loty stanowiące część zorganizowanych wycieczek (motyw piąty Rozporządzenia). W myśl art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia: w przypadku

odwołania lotu, pasażerowie, których to odwołanie dotyczy mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego, zgodnie z art. 7, chyba że:

- i) zostali poinformowani o odwołaniu co najmniej dwa tygodnie przed planowym czasem odlotu; lub
 - ii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie od dwóch tygodni do siedmiu dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot najpóźniej dwie godziny przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej cztery godziny po planowym czasie przylotu; lub
- (...) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie krótszym niż siedem dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot nie więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej dwie godziny po planowym czasie przylotu.

Stosownie do art. 7 ust. 1 Rozporządzenia pasażerowie otrzymują odszkodowanie w wysokości:

- a) 250 EUR dla wszystkich lotów o długości do 1.500 kilometrów;
- b) 400 EUR dla wszystkich lotów wewnątrzspółnotowych dłuższych niż 1.500 kilometrów i wszystkich innych lotów o długości od 1.500 do 3.500 kilometrów;
- c) 600 EUR dla wszystkich innych lotów niż loty określone w lit. a) lub b).

Przy określaniu odległości, podstawą jest ostatni cel lotu, do którego przybycie pasażera nastąpi po czasie planowego przylotu na skutek opóźnienia spowodowanego odmową przyjęcia na pokład lub odwołaniem lotu. W dalszej kolejności należy wskazać, iż w myśl art. 5 ust. 3 Rozporządzenia obsługujący przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty przewidzianej w art. 7, jeżeli może dowieść, że odwołanie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

Sąd zważył, że artykuły 5, 6 i 7 Rozporządzenia nr 261/2004 należy interpretować w ten sposób, że do celów stosowania prawa do odszkodowania, pasażerów opóźnionych lotów należy traktować jak pasażerów odwołanych lotów oraz że mogą oni powoływać się na prawo do odszkodowania przewidziane w art. 7 tego Rozporządzenia, jeżeli z powodu ww. lotów poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny, tzn. jeżeli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu. Niemniej, takie opóźnienie nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu jest (było) spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego (tak Europejski Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07 mających za przedmiot wnioski o wydanie na podstawie art. 234 WE orzeczeń w trybie prejudycjalnym, złożone w postępowaniu C. S., G. S., A. S. p-ko (...) oraz S. B., K. L. p-ko A. France SA, (...) (...) - (...)).

Należy podkreślić, że celem Rozporządzenia wynikającym zwłaszcza z motywu drugiego, jest podniesienie poziomu ochrony pasażerów lotniczych, poprzez naprawienie szkód przez nich poniesionych w ramach transportu lotniczego w przypadku „odmowy przyjęcia na pokład i odwołania lub dużego opóźnienia lotów”. Pasażerowie, których lot został odwołany oraz pasażerowie, których lot jest znacznie opóźniony, ponoszą analogiczną szkodę polegającą na stracie czasu w stosunku do pierwotnego planu ich lotu, a w konsekwencji znajdują się w porównywalnych sytuacjach. Dlatego też należy uznać za Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości, że pasażerowie lotów opóźnionych mogą powoływać się na prawo do odszkodowania przewidzianego w art. 7 Rozporządzenia nr 261/2004, jeżeli z powodu opóźnienia poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny. Takie rozwiązanie jest również zgodne z motywem piętnastym Rozporządzenia, skoro na podstawie tego motywu ustawodawca powiązał „duże opóźnienie” z prawem do odszkodowania. Ponieważ art. 6 Rozporządzenia przypisuje takie skutki prawne już w przypadku niektórych lotów opóźnionych o dwie godziny, motyw piętnasty Rozporządzenia obejmuje bez wątpienia opóźnienia o co najmniej trzy

godziny. Podkreślić należy, iż także wyrokiem z dnia 23 października 2012 r. w połączonych sprawach C-581/10 i C-629/10 Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekając w składzie (...) potwierdził interpretację Rozporządzenia zaprezentowaną w wyroku C-402/07.

Zarzuty pozwanego nie zasługiwały na uwzględnienie.

Sąd podzielił stanowisko powoda, że zaoferowany materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do poczynienia powyższych ustaleń faktycznych, co z kolei prowadziło do uwzględnienia powództwa. Dowód w postaci karty pokładowej, z której treści wynika, że R. N. brał udział w locie (...) w dniu 18 września 2016 r. W ocenie Sądu jest to dowód wystarczający do ustalenia, że powód stawił się do odprawy w czasie wyznaczonym, a zatem również do ustalenia, że miał potwierdzoną rezerwację na ten lot. Zasady doświadczenia życiowego wskazują, że wydanie pasażerowi karty pokładowej następuje po weryfikacji uprawnień pasażera do odbycia danego lotu. Fakt wydania karty pokładowej stanowi zatem jednocześnie przesłankę domniemania faktycznego, że pasażer, któremu kartę pokładową wydano, był uprawniony do odbycia lotu i miał potwierdzoną rezerwację. Domniemanie faktyczne, o którym mowa w art. 231 k.p.c. może oczywiście zostać obalone, o ile strona, która kwestionuje ustalenia poczynione w ten sposób, przedstawi dowody, na podstawie których możliwe jest poczynienie ustaleń odmiennych. Należy zauważyć, że pozwany nie zgłosił w sprzeciwie żadnych wniosków dowodowych. Pozwany nie kwestionował również przedstawionych przez pozwanego dowodów. Należy pamiętać, że w przypadku obrony przy pomocy zarzutów, ciężar dowodu co do prawdziwości tych zarzutów zostaje przerzucony na stronę podnoszącą zarzuty, zazwyczaj jest to pozwany (*reus excipiendo fit actor*). Ponadto z treści przepisów rozporządzenia 261/2004 wynika, że odpowiedzialność przewoźnika lotniczego skonstruowana jest w sposób zbliżony do reguły odpowiedzialności kontraktowej statuowanej w art. 471 k.c. To na przewoźniku lotniczym spoczywa zatem obowiązek wykazania, że nie wykonał należycie swojego zobowiązania z przyczyn, których nie mógł przewidzieć i którym nie mógł zapobiec. Rozkład ciężaru dowodu wypada odmiennie w przypadku kwestii posiadania potwierdzonej rezerwacji na lot i stawiania się do odprawy w wyznaczonym czasie. Okoliczności te winien wykazać powód. W sytuacji jednak takiej, kiedy powód dołącza do pozwu kartę pokładową, którą otrzymał w związku z udziałem w spornym locie, a pozwany, poza podniesieniem zarzutu braku legitymacji czynnej, nie kwestionuje zaoferowanego przez powoda materiału dowodowego i nie przedstawia przeciwdowodów, to pozwanego obciążają negatywne skutki takiego zaniechania instruowania procesu dowodami wbrew obowiązkom dowodowym w procesie. Należy podkreślić, że pozwany kwestionował legitymację czynną, niemniej jednak nie zakwestionował samego faktu opóźnienia lotu. Fakt ten Sąd uznał zatem za udowodniony przez powoda. Z powyższych przyczyn Sąd nie uwzględnił również zarzutów niewykazania czasu opóźnienia, gdyż w sytuacji uznania za udowodniony faktu opóźnienia lotu w rozumieniu przepisów rozporządzenia, czyli ponad 3 godziny, rozmiar tego opóźnienia nie ma istotnego znaczenia. Pozwany, zarzucając niewykazanie czasu opóźnienia, nie postawił jednocześnie swojego twierdzenia co do rozmiaru opóźnienia, w szczególności, że było ono mniejsze niż 3 godziny. Takiej samej ocenie należało poddać zarzut niedopuszczalności stosowania przepisów rozporządzenia do osób podróżujących bezpłatnie. Wbrew stanowisku pozwanego powód nie miał obowiązku wykazywania, że uiszczył opłatę za przelot samolotem. Tu znów należy odwołać się do instytucji domniemania faktycznego z art. 231 k.p.c. - skoro powód został przyjęty na pokład, to znaczy, że pozwany otrzymał od podmiotu czarterującego samolot odpowiednią sumę za przewóz lotniczy. Gdyby było tak, jak twierdzi pozwany, że powód miał zapewniony przez organizatora imprezy turystycznej bezpłatny przelot, to i tak pozwany nie otrzymałby od tego organizatora informacji o bezpłatnym przelocie powoda, gdyż - jak często podnosi pozwany w tego rodzaju sprawach - udostępnia on jedynie pojemność samolotu i za to otrzymuje wynagrodzenie, a nie za przewóz oznaczonych osób. Należy podkreślić, że pozwany nie skonstruował tego zarzutu w sposób stanowczy, w treści sprzeciwu zawarte są w tej mierze dywagacje wskazujące na niewiedzę pozwanego co do kwestii finansowania przelotu powoda, brak natomiast twierdzenia, że powód podróżował bezpłatnie.

Kierując się przedstawioną wyżej argumentacją i powołanymi przepisami prawnymi, Sąd uwzględnił powództwo co do roszczenia głównego w całości oraz co do roszczenia ubocznego w części, o czym orzekł w punkcie I sentencji wyroku. Sąd oddalił powództwo w części co do roszczenia odsetkowego, tj. za okres od dnia 19 października 2016 r. do dnia 30 listopada 2016 r. Wbrew twierdzeniom powoda zawartym w uzasadnieniu pozwu reklamacja z wezwaniem pozwanego

do zapłaty została wniesiona drogą mejlową w dniu 16 listopada 2016 r. Zakreślono w niej pozwanemu termin 14 dni na spełnienie świadczenia. Termin ten upływał 30 listopada 2016 r. Pozwany popadł w opóźnienie dopiero od 1 grudnia 2016 r.

O kosztach procesu Sąd orzekł, stosując zasadę finansowej odpowiedzialności za wynik sprawy na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powód, będący stroną przegrywającą sprawę, obowiązany jest zwrócić pozwanemu koszty postępowania w kwocie 957,40 zł, na które składają się: wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 900 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu tj. w dniu 22 lutego 2017), opłata sądowa od pozwu 30 zł, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 10,40 zł tytułem kosztów korespondencji ujęte w spisie kosztów.

Mając na uwadze wskazane okoliczności Sąd orzekł jak w sentencji.

SSR Paweł Szymański

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć pełnomocnikowi powoda.

SSR Paweł Szymański